

Hyväkuntoisen, harvinaisen rahan arvo voi nousta tuhansiin euroihin - korona-aika on lisännyt kiinnostusta vanhojen rahojen keräilyyn

TALOUS 12.4.2021 07:30

- **Milja Kungas**
- Suomen numismaattinen yhdistys

Harvinainen 50 pennin raha vuodelta 1876.

Suomen numismaattisen yhdistyksen huutokaupassa on muun muassa harvinainen 50 pennin raha vuodelta 1876.

Kiinnostus vanhojen rahojen keräilyä kohtaan on lisääntynyt korona-aikana. Suomen numismaattisen yhdistyksen puheenjohtaja **Aki Tsupari** kertoo, että yhdistykseen on liittynyt jäseniä 20-30 prosenttia tavallista enemmän.

- Ihmisillä on koronan vuoksi enemmän aikaa kuin aiemmin, ja se on lisännyt kiinnostusta keräilyharrastusta kohtaan. Vanhojen rahojen alueella keräämisen mahdollisuudet ovat todella laajat, Tsupari kertoo.

Suomen numismaattisen yhdistyksen huutokauppa on parhaillaan käynnissä netissä yhdistyksen verkkosivuilla, ja päättyy lauantaina 24.4. kello 18. Kaupan on yli 900 erilaista numismaattista kohdetta kolikoista seteleihin ja mitaleihin, kuten harvinainen vuoden 1876 50 pennin raha, jonka lähtöhinta on 3 500 euroa.

Raaka-aineiden hinnan nousu on nostanut myös vanhojen rahojen ja mitalien arvoa. Tsupari kertoo, että esimerkiksi hopean hinta on muutamassa vuodessa kaksinkertaistunut, ja myös kullan arvo on noussut noin puolella.

- Käytännössä metallin sulatusarvo on merkittävä vain hopea- ja kultarahoilla.

Metalliarvon lisäksi vanhoilla rahoilla voi olla numismaattista arvoa, johon vaikuttavat rahojen harvinaisuus, keräilijöiden kiinnostus sekä rahojen kunto. Suomessa rahojen kuntoluokituksessa käytetään kymmenportaista luokitusta, jonka ylimmässä luokassa on täysin virheetön, koskematon, kiiltävä ja naarmuton raha. Alimman luokan rahat ovat hyvin kuluneita.

- Suomen autonomian ajan (1864-1917) markkojen ja pennien arvo voi korkeissa kuntoluokissa olla jopa monta sataa kertaa suurempi kuin matalissa kuntoluokissa. Vuoden 1864 hyväkuntoinen eli täysin kulumaton ja kiiltävä yhden markan raha voi olla tuhansien eurojen arvoinen.

Arvokkaita ovat myös harvinaiset rahat, joita on vaikea saada. Esimerkki 2000-luvulla lyödyistä erittäin harvinaisista metallirahoista on vuonna 2007 lyöty ruhtinatar Grace Kelly -aiheinen raha.

- Sitä lyötiin vain 20 000 kappaletta, ja sen arvo on noussut monikymmenkertaiseksi julkaisunsa jälkeen. Raha on erittäin vaikeasti saatavilla. Useat muutkin Monacon lyömät kahden euron erikoisrahat ovat kokeneet lähes vastaavan arvonnousun, Aki Tsupari kertoo.

Vuoden 1864 hyväkuntoinen eli täysin kulumaton ja kiiltävä yhden markan raha voi olla tuhansien eurojen arvoinen.

Keräily kiinnostaa ihmisiä Tsuparin mukaan monesta syystä. Usein harrastus on saanut alkunsa kiinnostuksesta erilaisiin lompakosta löytyneisiin rahoihin. Nykyään pääosa numismatiikasta hankitaan erilaisista huutokaupoista. Verkkohuutokaupat ovat lisänneet kohteiden saatavuutta ja hinnoittelun läpinäkyvyyttä. Numismatiikka kiinnostaa ihmisiä entistä enemmän myös sijoituskohteena.

- Numismatiikkaan sijoituskohteena pätevät samat säännöt kuin muihinkin sijoituskohteisiin. Sijoituskohteen alue täytyy tuntea, ja ajoituksen tulee olla kohdallaan, Tsupari sanoo.

Monia kiinnostaa myös rahojen historia ja tarina. Rahoilla on ollut merkittävä rooli monissa historian käännekohtissa. Historiallisesti merkittävä tapahtuma on esimerkiksi Suomen markan synty. Suomi sai oman rahayksikön, markan, tsaari **Aleksanteri II**:n käskystä 4.4.1860. Se oli aluksi sidottu epävakaaseen ruplaan.

- Historiallisissa suomalaisissa seteleissä kuvastuu maan taloudellinen ja poliittinen historia. Setelien malleilla ja arvokkuudella pyrittiin luomaan vaikutelmaa Suomesta itsenäisenä maana, vaikka sitä se ei silloin vielä ollutkaan. Rahat olivat juhlavia ja kauniita, Tsupari kertoo.

Militariaa ja kunniamerkkejä kerääviä numismaatikkoja puolestaan kiinnostaa usein henkilöhistoria.

Keräilykohteita hankitaan nykyään entistä enemmän toisilta keräilijöiltä ja huutokaupoista. Merkittävästi nimellisarvoaan korkeampia rahoja Suomessa ovat esimerkiksi vuoden 2004 kahden euron erikoisraha, niin sanottu risuraha, vuoden 2019 kahden euron erikoisraha (valtiomuoto), vuoden 2006 kahden euron virhelyönti, niin sanottu väärä kartta ja tietyt Suomen teettämät 50 euron setelit (tilaajakoodi L ja painokoodi H005/H007).

- Mainittujen setelien arvo voi parhaimmillaan olla hyväkuntoisena jopa yli 1 000 euroa, Tsupari sanoo.

Janne Söderholm on toiminut Suomen numismaattisen yhdistyksen huutokaupanhoitajana vuoden alusta.

Suomen numismaattisen yhdistyksen huutokaupanhoitajana toimii **Janne Söderholm**, joka aloitti tehtävässään tämän vuoden alussa. Hän on harrastanut numismatiikkaa yli 20 vuotta.

Yksi Söderholmin hienoimmista rahalöydöistä on 1400-luvun alkupuolen itäpreussilainen brakteaatti, jonka hän löysi Asikkalasta syksyllä 2019. Rahan Söderholm on lahjoittanut Kansallismuseolle.

Rahan löytöpaikalla oli aikoinaan teiden risteys, ja se sijaitsi lähellä Päijänteen rantaa. Rahalöydön läheisyydessä sijaitsi vanha asuinalue sekä hautapaikka.

- Samalta alueelta on tehty myös suurehko, noin 100 rahan viikinkiaikainen rahalöytö, joka on nyt tutkittavana Kansallismuseossa, Aki Tsupari kertoo.